

## اعزام ۵ رایزن بازرگانی جدید تا پایان سال

معاون سازمان توسعه تجارت با برشمردن سه مانع جدی در برابر اعزام رایزن بازرگانی به کشورهای هدف از برنامه‌ریزی برای اعزام ۵ رایزن بازرگانی جدید تا پایان سال به کشورهای روسیه، عمان، آذربایجان، ارمنستان و چین خبر داد.



تقویت سفارت خانه ها و حضور رایزنان بازرگانی با تجربه که بتوانند رابط بین فعالان اقتصادی دو کشور باشند و از سویی توانمندی های کشور را در بازار موردنظر معرفی و ظرفیت های بازار هدف را شناسایی و در اختیار فعالان داخلی قرار دهند همواره از جمله خواسته های بخش خصوصی بوده است.

در این رابطه حتی پیشنهاد استفاده از تجار با تجربه و نام آشنا در کشورهای هدف به عنوان رایزن بازرگانی، از اتاق های سراسر کشور مطرح شد. روسای اتاق های استانی بارها در نشست با هیات رئیسه اتاق ایران بر لزوم حضور رایزن بازرگانی در سفارت خانه ها تاکید کردند. اعضای اتاق های مشترک نیز حضور این افراد را در توسعه سطح مناسبات ایران با دیگر کشورها، لازم و ضروری می دانند.

به اعتقاد آنها اگر قرار باشد بخش خصوصی در بازار سایر کشورها موفق عمل کند به حمایت و پشتیبانی های سفارت و دولت نیاز دارد و بخش قابل توجهی از این حمایت ها معطوف به حضور یک رایزن بازرگانی توانمند در آن کشور است. با توجه به مشکلات اخیر در حوزه اقتصاد و فشارهای ناشی از تحریم، استفاده از ظرفیت کشورهای همسایه برای ایران بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. بر اساس آمار منتشر شده در خبرگزاری مهر در حالی که حجم واردات سالانه ۱۵ کشور همسایه ایران ۱۱۶۰ میلیارد دلار برآورد می شود، ایران طی ۸ ماه نخست سال جاری (بدون احتساب نفت خام) حدود ۱۳.۳ میلیارد دلار به ۲۰ کشور همسایه صادرات داشته که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، حدود ۱۴ درصد کاهش داشته است؛ یعنی سهم ایران از بازار این کشورها کمتر از ۲ درصد است.

کارشناسان اقتصادی بر این باورند که یکی از عوامل شرایط نامناسب ایران در حوزه تجارت، ضعیف عمل کردن رایزنان بازرگانی و اقتصادی در کشورهای منطقه است؛ چراکه وجود اطلاعات بازارهای هدف و شناسایی چگونگی ورود به آنها و تسهیل توافقات دوجانبه از مهم ترین عوامل توسعه تجارت خارجی در کشورهاست و رایزن بازرگانی وظیفه دارد به توسعه روابط تجاری، روابط دوجانبه و تعامل با اتاق ها بپردازد.

اهمیت نقش رایزنان بازرگانی در سهولت تجارت را می توان در توجه کشورهای مختلف به این حوزه مشاهده کرد؛ به عنوان مثال تعداد رایزنان در کشورهایی نظیر سوئد ۲۳۵ نفر، چین ۲۲۱ نفر، آلمان ۲۱۳ نفر، هند ۱۹۸ نفر، فرانسه ۱۵۶ نفر و آمریکا ۱۵۰ نفر است؛ این در حالیست که هم اکنون ایران فقط دو رایزن بازرگانی در دو کشور عراق و افغانستان دارد.

در این راستا معاون سازمان توسعه تجارت از اعزام ۵ رایزن به کشورهای روسیه، عمان، آذربایجان، ارمنستان و چین خبر داده و قرار است تا قبل از سال جدید این افراد به محل مأموریت خود اعزام شوند.

سید مجتبی موسویان، معاون توسعه بازارهای صادراتی سازمان توسعه تجارت ایران، در گفت و گو با مهر به حضور دو رایزن بازرگانی در دو کشور افغانستان (کابل) و عراق (بغداد) اشاره کرد و گفت: پاسپورت ۵ رایزن دیگر نیز برای اعزام به کشورهای روسیه، عمان، آذربایجان، ارمنستان و چین تهیه و این افراد آماده اعزام هستند. تنها مشکلی که وجود دارد مربوط به ویروس کرونا و لزوم واکسینه شدن این افراد و خانواده هایشان است و از آن طرف نیز برخی از کشورها قرنطینه های سخت و سستی دارند که ممکن است مدتی این افراد در کشور مقصد قرنطینه شوند؛ همچنین باید تأمین مالی مناسبی برای این افراد انجام شود.

### اعزام ۳ رایزن دیگر تا مرداد ماه سال ۱۴۰۰

موسویان ادامه داد: برای ۳ کشور ترکیه، هند و پاکستان نیز برنامه اعزام رایزن داریم که رایزن ترکیه انتخاب شده و منتظر تأیید صلاحیت امنیتی این فرد هستیم؛ برای پاکستان و هند نیز کاندیداهایی در نظر گرفتیم که روند تأیید صلاحیت آنها تا مرداد ماه سال آینده انجام می شود و امیدواریم پس از طی این مراحل، نیمه نخست سال آینده رایزنان بازرگانی به ترکیه، هند و پاکستان نیز اعزام شوند. در نتیجه تعداد رایزن های بازرگانی ایران به ۱۰ نفر خواهد رسید.

معاون توسعه بازارهای صادراتی سازمان توسعه تجارت ایران افزود: برخی از کشورها درجه اهمیت بالایی دارند و جزو شرکای اصلی تجاری ایران محسوب می شوند؛ در واقع اولویت تجارت ایران ۱۵ کشور همسایه به اضافه چین و هند است.

### برنامه ریزی برای اعزام رایزن به سوریه، لبنان و قزاقستان

وی ادامه داد: از این ۱۵ کشور با عربستان و بحرین روابط تجاری نداریم؛ برای روسیه و آذربایجان، ارمنستان، ترکیه، عراق، عمان و پاکستان برنامه ریزی کرده ایم. در قطر رایزن وابسته کار داریم که به نوعی کار رایزن بازرگانی را هم انجام می دهد. در کشورهایی مثل امارات در حال حاضر احتیاجی به رایزن نداریم زیرا تجار به سیستم این کشور آشنا هستند و الان جزو اولویت های کشور نیست. درباره کویت نیز در شرایط کنونی به این نتیجه نرسیده ایم که نیاز به رایزن بازرگانی نداریم.

معاون توسعه بازارهای صادراتی سازمان توسعه تجارت ایران افزود: در برنامه های آینده نیز برای سوریه، لبنان و قزاقستان رایزن اعزام خواهیم کرد.

بر اساس اظهارات موسویان، سازمان توسعه تجارت طی ۲۵ سال گذشته ۶۹ رایزن بازرگانی اعزام کرده است و در بهترین حالت حتی در یک سال ۲۵ مأمور ما در محل مأموریت خود بودند که در حال حاضر این تعداد کاهش یافته که البته کاهش مأموران فقط مختص به رایزنان بازرگانی نیست بلکه تعداد سایر وابستگان حوزه های دیگر هم کاهش یافته است ولی با توجه به نیاز به جامعه تجاری کشور و ضرورت های امروز و به منظور توسعه هر چه بیشتر تجارت و تسهیل آن، این تعداد رایزن را به کشورهای واجب اعزام می کنیم.

وی یادآور شد: علی رغم مشکلاتی که داشتیم رایزنان در دو کشور افغانستان و عراق همیشه مستقر بودند و هیچ گاه محل رایزن بازرگانی ایران در این دو کشور خالی نبوده است.

### ۳ مشکل عمده در اعزام رایزن بازرگانی

معاون توسعه بازارهای صادراتی سازمان توسعه تجارت ایران در خصوص مشکلات اعزام رایزنان بازرگانی، تصریح کرد: برای اعزام رایزن ۳ مشکل وجود دارد؛ یکی اینکه ما شرایط سخت گیرانه ای برای اعزام رایزن بازرگانی نداریم زیرا رشته ای برای این حوزه در دانشگاه های کشور تدریس نمی شود در حالی که رایزن بازرگانی باید مسلط به زبان، حقوق، مدیریت، آداب دیپلماتیک، روابط بین الملل، فنون مذاکره و غیره باشد، ضمن اینکه به سیستم تولید و تجارت کشور آشنا باشد.

او ادامه داد: در فراخوان هایی که می زنییم از ۳۰۰ نفر ۲ نفر شرایط مدنظر ما را دارند؛ بنابراین سازمان توسعه تجارت به دنبال اعزام «فرد» نیست بلکه باید متخصص ترین فرد را انتخاب و اعزام کند زیرا باید در شرایط سخت کار کند و هم اشراف کامل به اقتصاد و تجارت داشته باشد. بنابراین باید این فرد بیش از ۱۵ سابقه کار داشته باشد، مأموریت موقت رفته باشد، در رویدادهای مختلف و کمیسیون های مختلف و مذاکرات تجاری حضور داشته باشد که در خارج از سازمان توسعه تجارت این تیپ از افراد کم پیدا می شود.

موسویان ادامه داد: مسئله بعدی شیوع ویروس کوروناست؛ زیرا پس از شیوع این بیماری تمام حمل و نقل ها، و پروازها مختل و به نوعی بحث اعزام ها مختل شد و آنهایی که قرار بود، بروند باید

قرنطینه می شدند.

معاون توسعه بازارهای صادراتی سازمان توسعه تجارت ایران گفت: مسئله بعدی افزایش نرخ ارز است؛ بودجه ما ریالی است، بنابراین برای اعزام رایزن باید با ریال ارز به نرخ نیمایی تهیه کنیم و به مأمور بدهیم برای اینکه بتواند مستقر شود. در گذشته بودجه ای که در اختیار داشتیم برای ۱۵ نفر کفایت می کرد اما پس از افزایش نرخ ارز این بودجه برای تعداد کمتری قابل استفاده بود.